Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om erstatning etter EU forordning 261/2004 på grunn av forsinkelse.

Dato

22.02.2012

Saksnummer

177/10F

Tjenesteyter

Ryanair

Krav om erstatning etter EU forordning 261/2004 på grunn av forsinkelse.

Klagerne har i det vesentlige anført:

Klagerne reiste Rygge - Madrid den 25. april 2010. Flyavgangen ble forsinket med mer enn tre timer, og de reisende krever standard erstatning i henhold til EU forordning 261/2004. De krever videre å få dekket sine ekstra utgifter som følge av forsinkelsen.

De reisende ble ikke tilbudt noen form for forfriskninger i ventetiden.

Klagerne er av den oppfatning at den tekniske feilen ikke kan anses som en ekstraordinær omstendighet.

Ryanair har i det vesentlige anført:

Forsinkelsen på flygning FR5423 fra Rygge til Madrid den 25. april 2010 skyldtes en uventet teknisk feil på flyet. Forsinkelse som skyldes forhold utenfor Ryanairs kontroll gir ikke rett til erstatning etter EU forordning 261/2004.

Det ble under ventetiden ikke levert ut noen matkuponger, da det ville ført til en ytterligere forsinkelse.

Ryanair har bedt klager om a sende inn kvitteringer på ekstrautgifter klagerne ble påført som følge av forsinkelsene, så vil disse bli vurdert.

Ryanair har lagt ved tekniske rapport fra hendelsen.

Nemnda bemerker:

Nemnda legger på bakgrunn av de foreliggende opplysninger til grunn at flygningen ble forsinket med mer enn tre timer.

Nemnda er delt i sitt syn på passasjerenes rettigheter ved lengre forsinkelser.

Nemndas flertall, samtlige medlemmer unntatt bransjerepresentant Amine Hansen, er av den oppfatning at forsinkelse som medfører at passasjerene kommer frem til det endelige bestemmelsesstedet tre timer eller mer etter det planlagte ankomsttidspunktet gir rett til erstatning med mindre flyselskapet godtgjør at forsinkelsen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Flertallet viser til EU forordning 261/2004 artikkel 6 jf artikkel 7, jf artikkel 5, jf EU domstolens avgjørelse i sak Sturgeon-Condor av 19. november 2009 (C-402/07). Flertallet er kjent med at enkelte flyselskap bestrider dommen, og at EU domstolen er bedt om å ta stilling til spørsmålet på nytt. Dommens konklusjon er imidlertid klar, og flertallet legger til grunn at dommen gir uttrykk for gjeldende rett.

Nemndas mindretall, Amine Hansen, er av en annen oppfatning. EC 261/04 (EU forordning 261/2004) ikke gir noen anvisning på utbetaling av en pengekompensasjon ved forsinkelse. Tilblivelse av «Sturgeon» dommen (C-402/07) er uklar i forhold til flere rettsprinsipper bla. ved at Generaladvokaten tok stilling til spørsmålet om hvorvidt forsinkelse utløser rett til kompensasjon. Dette var et spørsmål som ikke var stilt i Sturgeon saken. Generaladvokaten har også angitt en tidsgrense på at tre timer forsinkelse utløserrett til kompensasjon, en tidsramme hvor opprinnelsen er ukjent og som ikke samsvarer med noen andre artikler i forordningen.

At passasjerer ikke har krav på kompensasjon ved forsinkelse følger av forarbeidene til EU 261/04 - (EU forordning 261/2004) det ble vurdert men avvist, og videre slått fast i dom av ECJ Grand Chamber i «IATA». Artikkel 6 i forordningen gir klare og presise anvisninger på rettigheter ved forsinkelse. I motsetning til innstilling som er beskrevet i artikkel 5, og nektet ombordstigning (artikkel 4) gir ikke forsinkelse i artikkel 6 noen anvisning på kompensasjon, med rette, da det er i strid med Montreal konvensjonens artikkel 29.

Forsinkelse gir ikke rett til standarderstatning etter EC 261/04 (EU forordning 261/2004) slik forordningen er utformet, tiltenkt, og støttet av «ECJ Grand Chamber», og i tilfelle Sturgeon dommen er gyldig, er det stilt spørsmål om gyldigheten av artikkel 5-7 i forordningen. Flere domstoler har stilt spørsmål til EU domstolen om gyldigheten av Sturgeon dommen i forhold til artikkel 5-7. Dette gjelder bla. en britisk domstol. Inntil EU-domstolen har kommet med tilsvar, anser mindretallet Sturgeon-dommen som uavklart. Etter mindretallets oppfatning gir følgelig ikke forsinkelse rett til kompensasjon etter EU forordningen.

Ryanair har imidlertid ikke påberopt seg fritak for erstatningsplikten på overnevnte grunnlag, mindretallet følger derfor flertallets videre vurdering av saken.

Flyselskapet må etter nemndas vurdering i utgangspunktet bære ansvaret ved teknisk svikt. Det er flyselskapet som har størst mulighet til å påvirke og forhindre at teknisk svikt oppstår. Også preventive hensyn taler for at flyselskapet som hovedregel må bare ansvaret ved teknisk svikt.

En teknisk svikt kan likevel komme så uventet at flyselskapet ikke har reelle muligheter til å forhindre feilen, eller overvinne følgene av den uten at det går ut over passasjerene. I slike tilfelle er ikke flyselskapet pliktig til å betale erstatning til den reisende. Det er flyselskapet

som må godtgjore at det foreligger et slikt spesielt tilfelle. Flyselskapet må videre godtgjore at de har truffet alle rimelige tiltak for å unngå forsinkelsen.

Forsinkelsen skyldtes i dette tilfellet feil ved flyets understell.

Nemnda legger på bakgrunn av de foreliggende opplysninger til grunn at feilen oppsto uten forvarsel til tross for at rutinemessig teknisk vedlikehold var gjennomført.

I den foreliggende situasjon var det etter nemndas vurdering ikke praktisk mulig å treffe tiltak for å unngå feilen eller forsinkelsen. Forsinkelsen gir derfor ikke grunnlag for erstatning. Nemnda kan heller ikke se at etterfølgende omstendigheter gir rett til erstatning.

Ryanair har akseptert ansvar for care etter forordningen og bedt om at klagerne sender inn kopi av kvitteringer for vurdering. I saken ligger kopi av kvitteringer for øl.

I henhold til forordningen har en krav på dekning av måltider og forfriskninger som står i rimelig forhold til ventetiden. Nemndas flertall, samtlige medlemmer med unntak av forbrukerrepresentant Sverre Åril, er av den oppfatning at utgifter til alkohol faller utenfor det flyselskapet plikter å erstatte. Mindretallet er av den oppfatning at det ikke er tilstrekkelig rettslig grunnlag for kategorisk å kunne avise krav på alkoholholdig drikke som en del av klagers krav på å få dekket utgifter til «forfriskninger» i henhold til forordningens artikkel 9. Kravet i denne konkrete saken må anses for å ligge innenfor det det klager har krav på å få dekket.

Vedtak:

Flyklagenemnda finner ikke å kunne anbefale at klagerne gis medhold.

Nemnda hadde slik sammensetning ved behandling av saken:

Lagdommer Einar Kaspersen, formann

Elise Korsvik, Forbrukerrådet

Sverre Åril, Forbrukerombudet

Amine Hansen, Norwegian Air Shuttle ASA

Edith Lundem Jakobsen, Lufthansa German Airlines

Nemndas representanter

Lagdommer Einar Kaspersen, formann, Elise Korsvik, Forbrukerrådet, Sverre Åril, Forbrukerombudet, Amine Hansen, Norwegian Air Shuttle ASA, Edith Lundem Jakobsen, Lufthansa German Airlines.

De publiserte nemndsavgjørelsene er bearbeidet av stiftelsen Lovdata, som innehar rettighetene til dokumentene. Utnyttelse av nemndsavgjørelsene til forlagsvirksomhet, distribusjon, drift av søkbare databaser eller opplæringsvirksomhet krever særskilt avtale med Lovdata. Lovdata avgjør i tvilstilfelle hva som faller inn under nevnte kategorier.